

Cỏ Mùa Xuân

Văn Sáu

Như một vòng luân chuyển, sau những đợt mưa xuân, trời nắng lên, là cỏ lại xanh mướt. Vừa mới hôm nào, đầu mùa đông ra ngoại thành, thấy những triền đê dưới nắng hanh heo, làm cho cỏ như bị úa khô tàn lụi. Thế mà hôm nay, không gian như bừng tỉnh, cỏ đã xanh mơn mẫm. Rồi trên cánh đồng, gò đồng, bờ ruộng, những cánh bãi ven sông, thấy cỏ xanh đến ngát mắt. Phóng mắt ra xa, thấy ngợp màu xanh của cây, cỏ hoa và lúa. Quả là cỏ đã góp cho bức tranh xuân thêm ngời sắc lung linh.

[...]

Trong thiên nhiên, cỏ nhiều loại lắm không sao kể xiết, kể ở đâu có đất trống, nắng và độ ẩm là có cỏ. Nào là cỏ lẩn, cỏ lác, cỏ ấu, cỏ gà. Nào là cỏ lau, cỏ sữa, cỏ may. Có loài chỉ mọc phủ xanh mặt đất, nhưng có loài cao tới hơn 1m. Nhiều loài cỏ quý còn được dùng làm thuốc như: cỏ mật, cỏ ấu, cỏ màn trâu...

Cỏ có sức sống kỳ lạ, tôi nhớ thời chiến tranh, một lần đi qua một khoảnh đồi bị đạn bom cây cối tưởng không còn sự sống. Thế mà chỉ ít lâu sau, cỏ lại mọc xanh đến kỳ lạ. Chỉ trừ những loại cỏ do người nuôi trồng chăm tưới nước, còn nói chung, cỏ chỉ thích nghi với mùa xuân, mùa hạ, đến cuối thu. Mùa đông ít mưa đất khô nẻ thì cỏ bị úa tàn, ấy là quy luật, nhưng kể gặp mưa xuân và nắng, mặt đất như cựa mình sinh sôi nảy nở, là cỏ lại mọc. Có thể nói sức sống của cỏ thật dẻo dai bền bỉ khôn cùng.

Cỏ là loài thực vật mang nhiều lợi ích, cỏ dùng làm thuốc, làm phân bón ruộng, làm chất đốt, làm thức ăn nuôi gia súc. Những cao nguyên rộng thường được dưỡng cỏ để chăn thả. Cỏ còn làm nền gây mát mắt cho những công trình công cộng và dân sinh.

Đầu xuân năm nay, trong không khí đất nước vừa qua một năm thắng lợi, tôi ra ngoại thành thăm hội Cổ Loa (Đông Anh), nơi kinh đô đầu tiên của nước Âu Lạc, có từ năm 257 trước Công nguyên, một dấu tích của tổ tiên xưa dựng nước. Qua sông Hồng đã thấy nơi nơi trập trùng nhà cao tầng, làng xóm thắm tươi, cờ đỏ tung bay dưới gió xuân, trong không khí ngồn ngộn quy hoạch giữa cỏ cây xanh đến ngút mắt. Nhìn thấy cỏ, bất chợt nhớ về tuổi ấu thơ ngày nào trên bãi cỏ đầu làng, lũ trẻ chúng tôi thường tìm những nhánh cỏ gà để chơi. Từ bụi cỏ gà thỉnh thoảng có những cục sần đột biến bằng đầu ngón tay út được bao nhiêu lớp. Từ cục sần dẹt, xòe ra những lá cỏ trông tựa như đầu con gà trông nhìn rất ngộ. Lũ trẻ thì nhau kiếm tìm những cọng cỏ ấy để chơi. Một bên cầm cọng cỏ có đầu chìa ra. Bên kia cầm cọng cỏ quặt mạnh, nếu đứt đầu cỏ rơi xuống đất là thắng cuộc. Nhiều lần tôi đã bóc những đốt cỏ già ấy, thì ra cỏ bị đột biến là do một loài sâu nhỏ, bởi bóc qua nhiều lớp, bao giờ bên trong cũng có một chú sâu bé xíu. Khi đốt cỏ già héo đi, cũng là lúc chú sâu đủ sức, chui ra ngoài để tiếp nối sự sinh tồn. Quy luật thiên nhiên hay thật. Có nhiều động vật, thực vật dựa vào nhau mà phát triển kể cả loài cỏ cũng giúp cho quy luật ấy sinh tồn.

Cỏ mùa xuân tưởng như không có gì để nói. Nhưng nếu mùa xuân và cuộc sống mà thiếu cỏ thì bức tranh thiên nhiên sẽ thiếu một mảng màu. Bởi thế tôi thiết tha yêu cỏ mùa xuân...